

Piet van de Schans en Arie Delissen werken sinds 2010 samen 'Gewone boeren' fokten topstier Vds Metallic

Vds Metallic is de grote onbekende in de top van de indexlijst. Hij blijkt te zijn gefokt door Piet van de Schans uit Zeeland (NB), wiens bedrijf in 2010 samenging met dat van dorpsgenoot Arie Delissen. Metallic is geboren bij Delissen en de mannen zijn er dan ook maar wat trots op dat ze als 'gewone boeren' een topstier hebben gefokt.

Hij is de grote onbekende onder de fokstieren van de CRV-stierenkaart. De andere komen zonder uitzondering van een bekend fokbedrijf of rechtstreeks uit de nucleus. „Niemand weet dat hij hier geboren is”, zegt Piet van de Schans uit het dorp Zeeland. Met een NVI van 282 punten is Vds Metallic een van de allerhoogst beschikbare stieren met melkgevende dochters in Nederland. De

stier kwam relatief langzaam bovendrijven, getuige de voortdurende stijging van zijn index. In december 2015 bedroeg zijn laatste genomic index 215 punten, waarna de stier op basis van zijn eerste dochterinformatie in april 2016 steeg naar een NVI van 251 punten. In augustus steeg hij door naar 266 punten, om in december op 282 punten uit te komen. Metallic scoort met 111 celgetal en

109 vruchtbaarheid subliem voor de gezondheidskenmerken, wat wellicht leidend is voor zijn torenhoge levensduurfokwaarde van +772 dagen. Zijn dochters zijn gemiddeld groot (99) met een goede voorhand (105) en een ruime conditie (109), de benen staan parallel (110) en de uiers zijn goed gevormd (110), waarbij de speenplaatsing weliswaar wat breed is. Bovendien geeft de stier

De melkgevende dieren worden gehuisvest op het bedrijf van Arie Delissen, die de stal daartoe uitbreidde met vijftig extra ligboxen.

laatrijtheid. Zijn dochters stijgen van +403 kilo melk met -0,07 procent eiwit naar +1.136 kilo melk met -0,19 procent eiwit in de tweede lactatie. „Het enige jammere aan de stier is het negatieve eiwit“, aldus zijn fokker.

Samenwerking

Van de Schans fokte de stier weliswaar, maar hij werd op het bedrijf van zijn achterbuurman Arie Delissen geboren. De inmiddels 63-jarige Van de Schans was zijn bedrijf al wat aan het afbouwen – hij heeft geen opvolger – toen Delissen hem in oktober 2009 opbelde. „Ik had destijds nog kleine kinderen en was altijd aan het melken als zij iets hadden. Vanuit sociale overwegingen polste ik daarom Piet of hij iets zag in een eventuele samenwerking“, aldus Arie. Niet dat de mannen elkaar goed kenden overigens. „We groetten elkaar, maar dat was het eigenlijk ook“, stelt Piet. De mannen wonen niet aan dezelfde weg, maar de achterste percelen van hun huiskavels grenzen wel aan elkaar. Piet wilde eigenlijk zelf boer blijven en had nooit over een samenwerking nagedacht, maar nodigde Arie toch uit om een keer op de koffie te komen. Daarna ging het snel. Per 1 januari 2010 was de samenwerking al officieel een feit. „We waren ons ervan bewust dat onze visies op elkaar moesten aansluiten en zijn daarin ook goed begeleid“, stelt Piet. „De adviseur van Abab legde ons meteen een dilemma voor. Wat als de inzichten over het moment van het maaien van de eerste snede verschillen? Ik heb toen direct gezegd dat Arie

aan het hoofd van de firma stond en dat hij de doorslag moest geven.“ Delissen zegt echter alles te overleggen en beiden zijn het erover eens dat het hebben van een sparringpartner ook wel makkelijk is.

Vrije tijd

Hoewel de samenwerking per 2010 al een feit was, zijn de koeien ‘pas’ in maart 2011 samengevoegd. Op het bedrijf van Arie moesten namelijk eerst wel de nodige voorzieningen worden getroffen. Piet molk destijds nog 40 koeien en Arie molk er 80. „En ik had 15 hectare en Arie 30, dus de verhoudingen klopten mooi. Arie droeg twee derde bij en ik een derde, maar we tellen geen uren“, verzekert Piet. De beide mannen werken in principe op hun eigen

wat meer vrije tijd en dat geldt ook voor Piet, die dat goed van pas vindt komen, nu zijn eerste kleinkinderen er zijn. Zowel Arie als Piet molk voor de samenwerking in een 2 x 4 stands visgraat melkstal. Inmiddels worden alle melkkoeien gehuisvest op het bedrijf van Arie en worden daar gemolken in een 2 x 11 stands 70 graden melkstal van GEA. Geen zij-aan-zij, omdat de melkstal anders net buiten het bestaande bouwblok zou komen. “Ik heb nog getwijfeld of ik in zo’n grote melkstal kon melken, maar dat gaat prima”, lacht Piet.

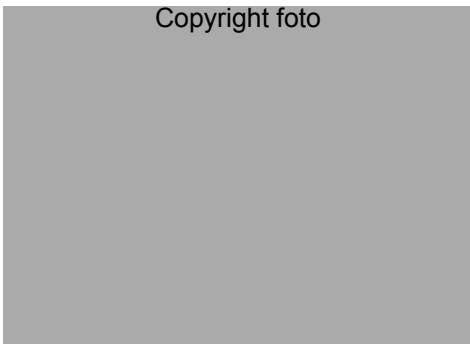
Mooie omvang

De nieuwe melkstal bevindt zich voor in het nieuwe staldeel, dat Delissen aan de oude stal bouwde en met daarin vijftig ligboxen. Piets koeien zijn in maart 2011 door de wei naar de stal van Arie gedreven. „Dat was nog niet zo eenvoudig, want aan het eind wilden ze weer terug“, vertelt Piet. De mannen hadden ook een hek als tussenschot in Aries stal geplaatst, om de beide koppels eerst even apart te kunnen houden. Toen ze even weg waren en later weer terugkwamen, bleek het hek echter omhoog te zijn gegaan en liep alles al door elkaar. „Maar rangordegevechten waren er niet, het ging allemaal heel gemoedelijk; het koppel was daar te groot voor.“ Hoewel de samenvoeging al weer bijna zes jaar geleden is en het aantal koeien dat de tocht door de wei nog meegemaakt heeft inmiddels beperkt is, praten de mannen nog steeds in termen van ‘dat is een koe van hem en dat is er een van mij’. In de stal is in

‘KI’s mogen best eens wat vaker de beste koeien van de gewone boer benutten.’

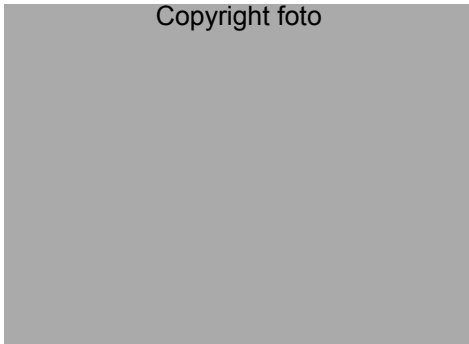
bedrijf, waarbij Piet het jongvee vanaf een leeftijd van vier maanden tot een maand voor het afkalven huisvest. Daarnaast helpen de partners elkaar indien nodig en melkt Piet de koeien op dinsdag- en donderdagavond, evenals om het weekend. „En daarnaast uiteraard in overleg; als er iemand weg moet, melkt de ander“, zegt Arie. Hij zegt graag te melken, “maar het moet niet altijd moeten.“ Delissen heeft nu

Copyright foto

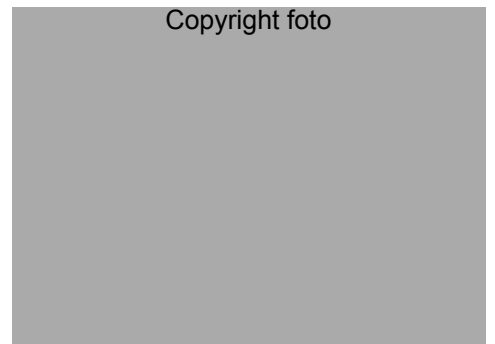
Vds Metallic (Atlantic x Paramount x Wonderboy x Cello x Addison) is met een NVI van 282 en een TIP van 226 punten een van de hoogst beschikbare stieren met melkgevende dochters in Nederland.

Copyright foto

Milou 18, de moeder van Metallic, werd nooit officieel op de foto vastgelegd. Deze foto resteert van de Paramount-dochter die in haar leven 47.379 kilo melk met 4,13 procent vet en 3,38 procent eiwit zou produceren.

Copyright foto

officieel op de foto vastgelegd. Deze foto met Milou 10 op de voorgrond, resteert van de Wonderboy-dochter die in haar leven 78.739 kilo melk met 4,59 procent vet en 3,48 procent eiwit zou produceren.

Copyright foto

Dit pasgeboren stierkalf is een zoon van Delta Levator, een zoon van Metallic (mv. Stellando), die CRV inmiddels inzette als InSire-stier.

Copyright foto

Nadat de samenwerking tussen Delissen en Van de Schans een feit werd, werd Delissens stal uitgebreid en voorzien van een nieuwe 2 x 11 stands 70 graden melkstal van GEA.

principe ruimte voor 140 dieren en worden er nu 130 gemolken. Veel groter is nooit de doelstelling geweest. „We hebben hier werk genoeg aan en een mooie omvang voor de toekomst”, vindt Arie. Hij huisvest naast de melkgevende dieren ook de droge koeien, de rijpe vaarzen en het jongste jongvee. De mannen vervoeren de kalveren en de vaarzen met de veewagen tussen de beide bedrijven, die hemelsbreed zo'n 600 meter en over de weg 2,5 kilometer uit elkaar liggen. „Ideaal is het niet, maar het is goed te doen; we zijn met zijn tweeën”, stelt Delissen.

CRV en KI Samen

Bij het samenvoegen van de bedrijven moesten er op verschillende vlakken keuzes worden gemaakt. De mannen maakten al gebruik van dezelfde loonwerker, maar hadden bijvoorbeeld niet dezelfde voerleverancier. Uiteindelijk werd besloten om met die van Arie, Agrifirm, verder te gaan. De beide mannen bleken ook van verschillende organisaties sperma te betrekken. Piet liet zijn koeien door CRV insemineren en gebruikte ook de stieren van deze organisatie, terwijl Arie hetzelfde deed, maar dan bij KI Samen. En het bijzondere is dat dat tot op de dag van vandaag zo is. Het jongvee krijgt dus een CRV-stier als partner en de volwassen dieren een stier van KI Samen.

Piet omschrijft zichzelf als een echte fokkerijliefhebber en deed altijd zelf de fokkerij. „Ik was te eigenwijs voor het SAP”, lacht hij. Inmiddels maken ze wel gebruik van

het Stier Advies Programma en draaien de stieren van de beide organisaties er in mee. „Al zijn we nog steeds wel eens eigenwijs.” Arie staat te boek als een 'lagekostenboer' en gebruikt voor de tweede of derde en eventueel volgende inseminaties doorgaans jonge stieren, de 'Toekomststieren', van KI Samen. Piet gebruikte op het jongvee geregeld genomicsstieren, maar komt daar wat van terug. „De belangrijkste reden daarvoor is het geboortegemak. Ik had een stier gebruikt die 104 scoorde voor geboortegemak en die dus als pinkenstier gold. Arie ervoer dat hij toch wat zware kalveren gaf en daarom zochten we de fokwaarde na de geboorte van de kalveren opnieuw op en nu bleek hij 100 te scoren. We willen dat de vaarzen gemakkelijk kalven en willen er op kunnen vertrouwen dat de stieren ook waarmaken wat ze beloven.”

Productie

De mannen zeggen een hekel te hebben aan dieren die moeilijk afkalven en Piet noemt daarbij specifiek de dochters van Kian. In het paringsprogramma hebben ze daarom de focus liggen op kruisligging, kruisbreedte, benen en klauwgezondheid. De productie blijkt nauwelijks een item. Piet zat voor de samenwerking op een productie van ruim 10.000 kilo melk en Arie op 7.000, terwijl de productie van de gezamenlijke veestapel inmiddels 8.800 liter per koe bedraagt. Piet had naar eigen zeggen aardigheid aan veel melken en investeerde daar ook in door wat

duurder te voeren. Arie is volgens Piet een echte saldboer en stapte pas vrij recent van MRIJ over op Holstein. Het stiergebruik bestaat uit Pilot, Stellando, Burnstyn, Malki, Juno en uiteraard Metallic. Maar niet te veel, want vader Atlantic is ook al veel gebruikt. Daarnaast worden er doorlopend veel jonge stieren gebruikt, waardoor er veel spreiding is in bloedvoering. De mannen melken slechts twee dochters van Metallic, omdat ze aanvankelijk maar tien rietjes konden krijgen. Een vaars en een tweedekalfs koe, die beide jong (voor het eerst) hebben gekalft. De vaars is daardoor nog wat licht, maar de tweedekalfs is al goed doorgegroeid. „De stier is in het Oosten uitgetest als InSire-stier en was niet zo hoog dat hij ook als 'wachtstier' beschikbaar was”, verklaart Van de Schans het geringe aantal nakomelingen op het bedrijf.

Vds Milou

Piet heeft altijd al hobby gehad aan de fokkerij en heeft ook in het bestuur gezeten van KI Land van Cuijk. Hij kruiste zijn MRIJ's al vroeg in met Holstein. In 1995 kreeg hij drie embryo's van zijn vrouw Ria cadeau, embryo's uit de combinatie Etazon Lutz x Delta Hanna (Vic Kai x Klark). Het leidde tot twee vaarskalveren, Vds Saskia en Vds Milou. Het prefix Vds naar Van de Schans en Saskia en Milou naar de beide dochters van Piet en Ria. Van Vds Saskia is niets meer over, maar de Milous werden wel succesvol. Vds Milou kreeg een dochter van Holim Fautus, Milou 3

Op het bedrijfsbord van Melkveebedrijf Delissen-Van de Schans staan twee fraaie koeien die de beide mannen in het verleden afzonderlijk van elkaar hebben gefokt. Links Piets Igna 30 (v. Pasja), die meer dan 10.000 kilo vet en eiwit produceerde, en rechts Aries Sindy 24 (v. Malando).

Copyright foto

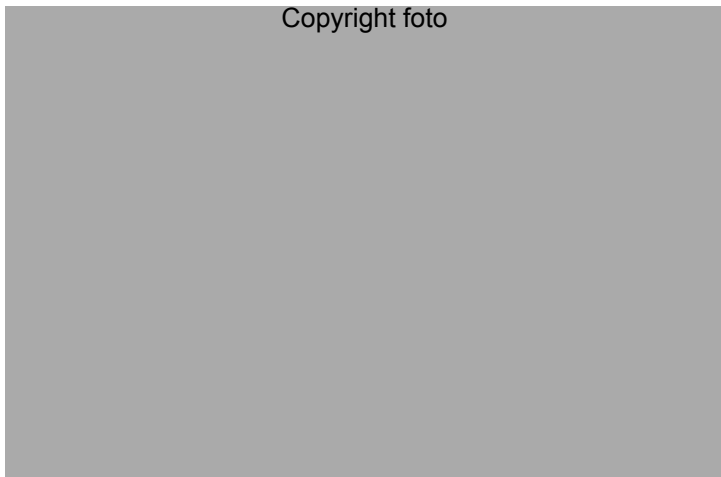
Bedrijfsgegevens

Piet (63) en Ria (64) van de Schans (links) werken sinds 2010 samen met Arie (54) en Alice (49) Delissen (rechts) in Zeeland (NB). De kinderen van Arie en Alice, Dimphy (13) en Math (11), waren destijds nog jong en Delissen wilde wel wat meer vrije tijd. Het deed hem achterbuurman Van de Schans benaderen, die zijn bedrijf al wat aan het bouwen was. Onder de dochters Saskia (34) en Milou (31) was namelijk geen opvolger. Arie huisvest nu de koeien en Piet de kalveren, wat de laatste ook een forse tijdsbesparing oplevert. En dat komt volgens Piet goed van pas, nu hij via dochter Saskia opa is van

Joni (4) en Elze (1).

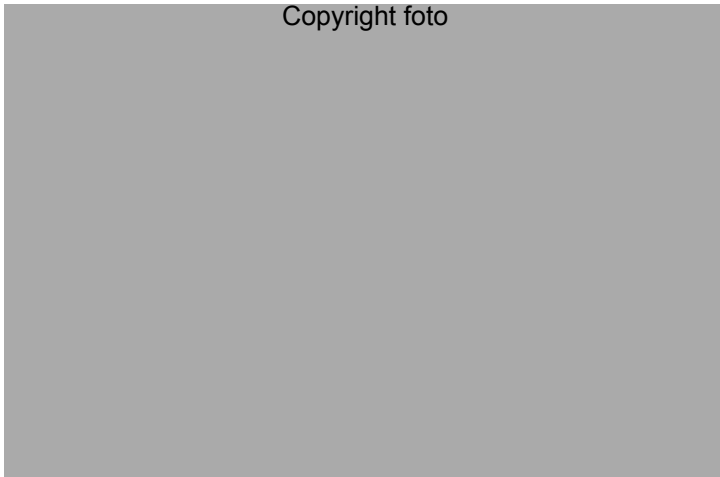
Arie en Piet melken inmiddels 130 koeien en beschikken over 60 hectare grond. Het rollend jaargemiddelde van de veestapel bedraagt 8.800 kilo melk met 4,60 procent vet en 3,50 procent eiwit. Vanwege de fosfaatregels moeten ze hun veestapel met tien koeien inkrimpen, wat ze realiseren door jongvee af te stoten. Bijzonder is dat Piet van de diensten van CRV en Arie van die van KI Samen gebruikmaakt, waardoor het jongvee wordt geïnsemineerd met een CRV-stier en de oudere dieren met een stier van KI Samen. En dan hoofdzakelijk Holstein-stieren, al-

Copyright foto

Het jongvee tot vier maanden (rechts), evenals de rijpe vaarzen en de droge koeien (links) staan in de voormalige jongveestal van Arie Delissen.

Copyright foto

Het jongvee vanaf vier maanden staat tot een maand voor het afkalven in de voormalige koeien- en jongveestal van Piet van de Schans. Zijn werktuigloods doet inmiddels dienst als paardrijhal voor de dochters.

en zij op haar beurt een dochter van Addison. „Met deze Milou 5 begon het eigenlijk”, vertelt Piet.

Milou 5 werd als vaars met 86 punten ingeschreven en maakte vier korte lijsten, waarin ze gemiddeld in 305 dagen 13.472 kilo melk met 4,15 procent vet en 3,28 procent eiwit produceerde, goed voor een gemiddelde lactatiewaarde van 126. „Ik vond haar helaas een keer met de benen achteruit in de krachtvoerbox”, aldus Van de Schans. Omdat het zo'n goede koe was, besloot hij de dierenarts in te schakelen om nog embryo's te winnen. De combinatie met Mascol leidde tot eigen stier Winner, die voor de nodige goede nakomelingen op het bedrijf heeft gezorgd.

Metallic

Het eerste kalf van Milou 5 was Milou 7 (v. Cello). Ze werd met 85 punten ingeschreven en maakte twee lijsten met een gemiddelde lactatiewaarde van 121. Van de Schans noemt de koe 'gewoner' dan haar moeder, maar háár eerste kalf van Wonderboy, Milou 10, was wel weer speciaal. Ze was niet groot, kreeg 83 punten, maar had wel veel inhoud. Ze zou in vijf lijsten 78.739 kilo melk produceren met 4,59 procent vet en 3,48 procent eiwit met doorgaans hoge lactatiewaarden. Ze realiseerde bijvoorbeeld een derde lactatie van 14.002 kilo melk met 4,63 procent vet en 3,46 procent eiwit in 306 dagen. Milou 10 is uiteindelijk afgevoerd nadat ze na de geboorte van een tweeling

door een vergroeide baarmoeder niet meer drachtig wilde worden.

De koe was CRV ook opgevalen en ze vroegen of de veehouder haren wilde trekken voor een genoomscan. Ze scoorde echter net te laag. Dat gold niet voor haar dochter Milou 18 (v. Paramount), die een vaarzenlijst maakte van 12.953 kilo melk met 4,07 procent vet en 3,29 procent eiwit in 367 dagen, wat resulteerde in een lactatiewaarde van maar liefst 152. Ze werd ingeschreven met 83 punten voor algemeen voorkomen en met 84 punten voor uier en benen. Henk Buijs van CRV vroeg Piet de vaars drachtig te maken van de destijds jonge en veelbelovende stier Atlantic, wat op 6 mei 2011 resulteerde in een stierkalf. De koeien van Van de Schans waren dus net over naar de stal van Delissen, toen deze Vds Metallic werd geboren. Nadat de genoomscore hoog genoeg bleek, ging het stierkalf naar CRV.

Makkelijke koeien

Milou 18 is niet meer op het bedrijf aanwezig. Ze kwam tot een levensproductie van 47.379 kilo melk met 4,13 procent vet en 3,38 procent eiwit. De mannen hebben verder geen rechtstreekse nafok van Milou 18 en haar ook nooit officieel op de foto laten zetten, wat ook geldt voor haar moeder. „Dat is achteraf gezien wel heel jammer”, vindt Piet. Van Milou 10 loopt er nog een dochter van Dudam Surprise, die al wel voor vrouwelijke nafok zorgde. Ze heeft inmiddels een voortschrijdende levensproductie van

56.928 kilo melk met 4,06 procent vet en 3,25 procent eiwit.

Er lopen nog een paar Milous in de stal en Piet omschrijft ze als makkelijke koeien met veel liters. „En wat me ook opvalt, is dat ze uit de klauwbekapbox zo de melkstal weer inlopen. De klauwen hoeven nooit te worden ingetaped.” Arie vertelt dat Mortellaro wel een probleem is op het bedrijf, mogelijk ook omdat de koeien sinds de samenvoeging niet meer worden geweid. „Het koppel is eigenlijk te groot en de grond is ook niet zo mooi verkaveld, met veel houtwallen tussen de percelen. Bovendien zitten we in een laaggelegen gebied met veel kwelwater”, aldus Delissen. De maïs telen ze daarom op de hoger gelegen grond, de huiskavel is er niet geschikt voor.

Gewone boer

Piet en Arie hebben naar eigen zeggen 'gewoon een simpel bedrijf', waar de koeien op een rantsoen van gras, maïs en krachtvoerbrok moeten functioneren. „Het is leuk dat wij als gewone boeren deze stier hebben gefokt”, zegt Piet. Hij heeft in een grijs verleden de stier Red Halifax aan de KI geleverd, maar verder is er nooit een stier van het bedrijf getest. De mannen menen wat dat betreft dat de KI's best eens wat vaker 'de beste koeien van de gewone boer' mogen benutten. Niet dat ze zelf op het moment overigens kansrijke dieren klaar hebben staan. „Dit beleef je maar één keer”, besluit Van de Schans. ■

De 'hoofdlocatie' vormt het bedrijf van de familie Delissen.

hoewel Belgisch Blauw inmiddels ook zijn intrede heeft gedaan. Arie is er vanwege het geboortegemak echter wat huiverig voor.

De koeien worden met een krabbak gevoerd en krijgen twee keer per dag een ongemengd rantsoen van 50 procent gras en 50 procent maïs verstrekt. Arie is eigenlijk 'een echte grasboer', maar voert nu relatief veel maïs, omdat er het afgelopen jaar een snede gras minder is geoogst. In het rantsoen zitten verder geen bijproducten. Aan het voerhek worden alleen wat mineralen verstrekt en aanvullend krijgen de koeien via krachtvoerautomaten maximaal 7 à 8 kilo krachtvoer.

Copyright foto

